

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – IV. RAZRED

XXIX. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2024.) – DRŽAVNA RAZINA

Ispit ima **30 zadataka**. Točni odgovori vrijede ukupno **100 bodova**. Bodovna vrijednost zadatka u ispitu napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja odvojena su kosom crtom ili su navedena u zagradama. U rješenjima se sustavno provodi navezivanje, ali valja priznati i učenička rješenja bez navezaka. Valja priznati samo odgovore koji su u cijelosti u skladu s pravopisnom, gramatičkom i leksičkom normom.

1. zadatak

Pulski filmski festival

filmove domaće i međunarodne produkcije

Zlatnu arenu za najbolji film

Festivalu

Hrvatsko društvo filmskih kritičara

Zlatna vrata Pule

- **6 bodova (Svaki u cijelosti točno napisan izraz vrijedi 1 bod. Za više pogrešaka unutar istoga izraza oduzima se samo 1 bod.)**

2. zadatak

Fran Drescher žestoko je kritizirala filmsku industriju **ističući** da su glumci marginalizirani, omalovaženi i **obeščašćeni** novim poslovnim modelom, te da se ne smiju **šćućuriti** pred vlasnicima filmskih studija.

- **3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

3. zadatak

Ljudi s različitim umjetničkim oblicima žive već **vjekovima**. Nužno je **osvijestiti** filmske mehanizme filma koji se upotrebljavaju u reklamama, kao što je za **osviješteno** gledanje komercijalnoga filma mlade gledatelje potrebno uputiti u to da je riječ o proizvodu.

- **3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

4. zadatak

kojega – **G, m. r., jd.**

serijalu – **L, m. r., jd.**

odrasli – **N, m. r., mn.**

usta – **G, s. r., mn.**

- **4 boda** (Sve tri kategorije moraju biti točno određene uza svaku riječ da bi se dobio **1 bod**. Priznaje se i *pluralia tantum* za *usta*.)

5. zadatak

barem – **čestica**

radi – **prijedlog**

posrijedi – **prilog**

nekoga – **(neodređena) zamjenica**

- **4 boda** (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

6. zadatak

Čovjek ptica / čovjek ptica

PR agencija

- **2 boda** (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

7. zadatak

prokune

sažeže

tru/taru

se nadmu

- **4 boda** (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. U obliku *se nadmu* enklitika mora biti na točnome mjestu.)

8. zadatak

subjektna: **Zna se da mu je onemogućeno snimanje u središtu grada. / Moguće je da mu je onemogućeno snimanje u središtu grada.**

posljedična: **Došlo je toliko prosvjednika da mu je onemogućeno snimanje u središtu grada. / Tako se ponašao prema gradskim vlastima da mu je onemogućeno snimanje u središtu grada.**

- **2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznaju se i drukčije oblikovani točni odgovori.)**

9. zadatak

Uz mnogo truda vrijedni će osvojiti kipić od zlata.

Bez prijatelja ni najbogatiji ne iskuse ljepotu življenja.

- **4 boda (Priznaju se i drukčije oblikovani točni odgovori. Dobiva se 1 bod za subjekt izrečen pridjevom, 1 bod za objekt dopunjen imeničkim atributom i 1 bod za priložnu oznaku pogodbe. Dobiva se 1 bod za jednostavnu, jezično točnu rečenicu.)**

10. zadatak

a) naredbodavac

morfemska raščlamba: **na-red-b-o-dav-ac-Ø**

tvorbena raščlamba: **naredb-o-dav-ac**

b) izvršiteljčin

morfemska raščlamba: **iz-vrš-i-telj-ič-in-Ø / iz-vrh-i-telj-ic-in-Ø**

tvorbena raščlamba: **izvršiteljč-in/izvršiteljic-in**

- **4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Ne priznaju se odgovori bez spojnika.)**

11. zadatak

Ryusukea Hamaguchija

Alda Paquole

- **2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

12. zadatak

a) multimedijskom/multimedijски

b) psihološki

- **2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

13. zadatak

- a) filmofil: **ljubitelj filmova / zaljubljenik u filmove / (onaj) koji voli filmove / obožavatelj filmova**
- filmolog: **osoba/muškarac koja/koji proučava film / osoba/muškarac koja/koji se profesionalno bavi filmologijom / znanstvenik koji se bavi filmom / stručnjak za film**
- b) **filmofilka**
filmologinja
- c) prevedenica: **filmoljubac/filmoljubitelj**
tvorbeni način: Ako je prvi odgovor **filmoljubac**, **složeno-sufiksna (tvorba)**, a ako je prvi odgovor **filmoljubitelj**, **(čisto) slaganje**.
- **6 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

14. zadatak

- a) Zbog razvoja tehnologije riječ se više ne upotrebljava u tome značenju (osim kad je riječ o povijesti filma ili o različitim tehnikama snimanja filmova).
Sadržajna točnost: 1 bod (Priznaju se i drukčije oblikovani točni odgovori.)
Jezična točnost: 1 bod (Ako je odgovor sadržajno točan i u cijelosti jezično točan, dobiva se 1 bod.)
- b) metonimija/metonimizacija **(1 bod)**
- c) Sve joj je postalo jasno kad je odvtjela film (unatrag). / Situacija je odjednom imala smisla čim je vratio film (unatrag).
Sadržajna točnost: 1 bod (Točno upotrijebljen frazem u zadanome značenju vrijedi 1 bod. Priznaju se i drukčije oblikovani točni odgovori.)
- d) im. m. / im. m. (G fīlma; mn. N filmovi, G filmōvā) **(1 bod)**
- e) istoimenih/istoimeni/istoimen **(1 bod)**
- **6 bodova**

15. zadatak

- a) Baka mi izveze prekrasnu košulju. / Krojačica izveze motive klasja na stolnjaku.
- b) Pasući na polju, krave su uživale na svježemu zraku. / Pasući oči na novome vitraju, shvatio je kako je malen pred umjetnošću.
- **2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznaju se i drukčije oblikovani točni odgovori.)**

16. zadatak

najtraženiji

generacije/generacija

kritičare/kritičar

kombinacijama/kombinacija

šuti

- **5 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

17. zadatak

Iskopavši artefakte, dobio je sunčanicu. / Iskopaj blago! / Jučer sam iskopala stare fotografije na tavanu.

- **1 bod (Priznaju se i drugi točni odgovori.)**

18. zadatak

a) jotacija s epentezom: **izgubljeno/izgubljen**

b) palatalizacija: **proročki, očevu/očev, snažniji/snažan**

c) jednačenje po zvučnosti: **usput, raščinjenu/raščinjen, potpuno, trozupca**

d) gubljenje/ispadanje suglasnika: **proročki, očevu/očev**

- **10 bodova (Svaka točno ispisana riječ vrijedi 1 bod.)**

19. zadatak

originalnost – **jedinstvenost/maštovitost/izvornost**

reflektirati se – **odražavati se / ogledati se**

praksa – **običaj/navada**

verzija – **inačica**

- **4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

20. zadatak

Sporazumijevanje se olakšalo uporabom pokraćenih i izvedenih oblika osnovnih kršćanskih imena jer se tako povećala raznolikost imena. Primjerice, od imena Šimun izveden je oblik Šime/Šima/Šimo/Šimica, a od imena Magdalena izveden je oblik Magda/Manda/Mada/Majda/Lenka/Lena.

Sadržajna točnost: 3 boda (Ako je učenik zaključio da je sporazumijevanje olakšano uporabom pokraćenih i izvedenih imena, dobiva 1 bod. Ako je taj zaključak oprimjerio jednim pokraćenim ili izvedenim oblikom imena Šimun, dobiva 1 bod. Ako je taj zaključak oprimjerio jednim pokraćenim ili izvedenim oblikom imena Magdalena, dobiva 1 bod.)

Jezična točnost: 1 bod (Ako je zaključak u odgovoru sadržajno točan i u cijelosti jezično točan, dobiva se 1 bod.)

- **4 boda**

21. zadatak

a) dva (sloga) / Sastoji se od dvaju slogova. (1 bod)

b) Glas / ima slogotvornu ulogu. / Nositelj je sloga / Ima ulogu samoglasnika.

Sadržajna točnost: 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznaju se i drukčije oblikovani točni odgovori.)

Jezična točnost: 1 bod (Ako je odgovor sadržajno točan i u cijelosti jezično točan, dobiva se 1 bod.)

c) Zašto je ljeti dan dug, a zimi kratak? (1 bod)

d) vokalizacija / zamjena //o (1 bod)

- **5 bodova**

22. zadatak

a) Gaj je predložio slova koja su uključivala dijakritičke znakove tildu i kvačicu kako bi ostvario načelo jedan glas – jedan znak. Za foneme /č/, /š/ (/ž/) predložio je tildu (˜) iznad c, s (z), kao što se vidi u riječi *Vseučilišća*. Za foneme /l/, /n/ (/đ/) predložio je kvačicu (ˇ) iznad l, n (d), kao što se vidi u riječima *pravopisana*, *mudrolubneh*, *temelov* i *Kralevska*. / Predložio je kvačicu i tildu. Na primjer, za slovo *nj* predlaže kvačicu iznad *n* (*pravopisana*), a za *š* tildu iznad *s* (*Vseučilišća*).

Sadržajna točnost: 2 boda (Ako je učenik naveo tildu i točno je oprimjerio najmanje jednim primjerom s naslovnice, dobiva 1 bod. Ako je učenik naveo kvačicu i točno je oprimjerio najmanje jednim primjerom s naslovnice, dobiva 1 bod.)

Jezična točnost: 1 bod (Ako odgovor sadržava najmanje jedno slovopisno rješenje s primjerom i u cijelosti je jezično točan, dobiva se 1 bod.)

b) narječje: kajkavsko (1 bod)

obrazloženje: Obilježja su kajkavskoga narječja protetsko *v* (*vu*), metateza *s* i *v* (*Vseučilišća*), genitiv množine imenica muškoga roda na *-ov* (*temelov*, *zrokov*), genitiv množine pridjeva muškoga roda na *-eh* (*mudrolubneh*, *narodneh*, *prigospodarneh*), nerazlikovanje *č* i *ć* u skupu *šč* (*Vseučilišće*), oblik pridjeva hrvatsko (*horvatsko*), prijedlog *poleg* (u značenju *pokraj*, *kod*) te leksem *zrok* u značenju *razlog*.

Sadržajna točnost: 2 boda (Svako od dvaju točno opisanih obilježja kajkavskoga narječja koje se uočava na naslovnici nosi po 1 bod.)

Jezična točnost: 1 bod (Ako odgovor sadržava najmanje jedno točno obilježje i u cijelosti je jezično točan, dobiva se 1 bod.)

- 7 bodova

23. zadatak

(Stjepan) Babić, (Božidar) Finka, (Milan) Moguš

- 1 bod (Za 1 bod moraju biti navedena sva tri prezimena. Priznaje se i ako učenik navede imena uz prezimena.)

24. zadatak

d)

- 1 bod (Priznaju se i podcrtani odgovori.)

25. zadatak

d)

- 1 bod (Priznaju se i podcrtani odgovori.)

26. zadatak

kratkoća / jasnoća (iznošenja ideja, teza i stavova) / izravnost u iznošenju ideja, teza i stavova / intenzitet ostvaren privlačenjem pozornosti / izazivanjem šoka / iznenađenjem / stvaranjem zanimanja

- 1 bod

27. zadatak

subverzivnim/subverzivni/subverzivan

- 1 bod

28. zadatak

**mediji glavne struje / mediji za širu javnost / dominantni kanali /
prevladavajući/glavni/masovni/središnji/vodeći/dominantni mediji**

- 1 bod (Priznaju se i drukčije oblikovani točni odgovori.)

29. zadatak

**na niskobudžetne (filmove) / na nezavisne (filmove) / na amaterske (filmove) /
niskobudžetni/nezavisni/amaterski (filmovi)**

- 1 bod

30. zadatak

U trećemu odlomku iznosi se stav da YouTube omogućuje stvaranje dokumentaraca koji izražavaju kritički pristup prema prevladavajućim načinima filmskoga prikaza kreativno ih preoblikujući u nove forme koje naglašavaju individualnost stvaratelja i gledatelja, dok se u petome odlomku ističe da i najmoćniji i najutjecajniji proizvođači komercijalnih, televizijskih sadržaja posežu za obilježjima dokumentarca stvarajući u žanrovima poput dokusapunica ili *reality* TV-a samo privid stvarnosti i istinitosti.

Sadržajna točnost: 2 boda (Ako je učenik točno prikazao stav (središnju misao) koji je izražen u trećemu odlomku, dobiva 1 bod. Ako je učenik točno prikazao stav (središnju misao) iz petoga odlomka koji je u suprotnosti sa stavom iz trećega odlomka, dobiva 1 bod.)

Jezična točnost: 1 bod (Ako odgovor sadržava najmanje jedan točan stav (središnju misao) i u cijelosti je jezično točan, dobiva se 1 bod.)

- 3 boda